

(Hoog) Begaafdheid In-Zicht

Desirée Houkema

 info@hb-in-zicht.nl

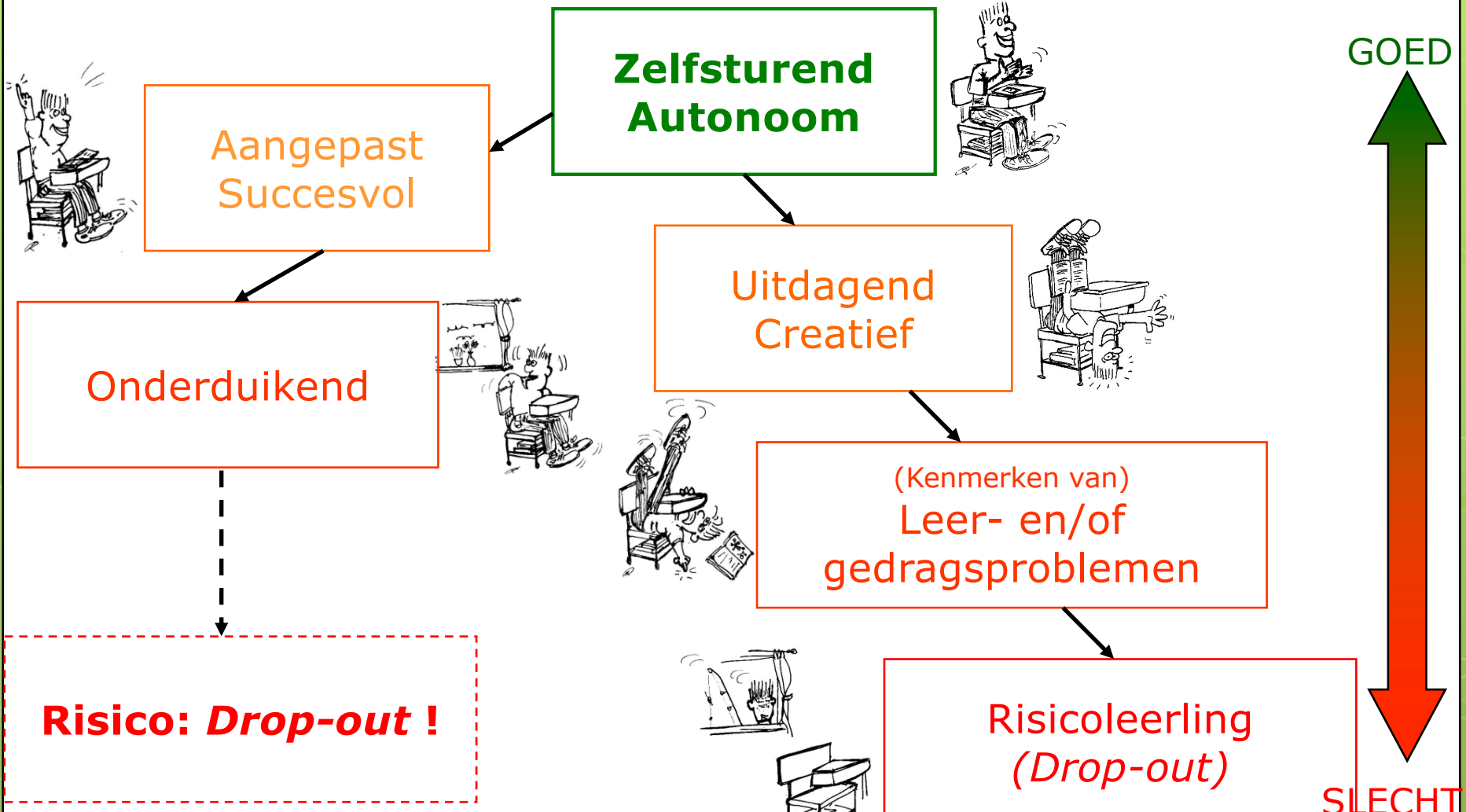
© 2010-2012

(Hoog)begaafheid kan op verschillende manieren in zichtbaar gedrag tot uiting komen

TE AANGEPAST ← **SOCIAAL** → ONAANGEPAST?

Profielen van Betts & Neihart:
<http://hoogbegaafdheid.slo.nl/begeleiding/profielen>

SOCIAAL

**Zelfsturende
autonome
leerling**

GOED

P
R
E
S
T
A
T
I
E
S

Deze leerling **dú**rt te leren:

⇒ weet wat hij/zij kan en laat dit ook zien

- Is creatief / origineel
- Doet goed mee in de klas
- Ontwikkelt eigen doelen
- Is ondernemend / initiatiefrijk
- Werkt enthousiast voor passies
- Werkt zonder bevestiging
- Neemt risico
- Komt op voor eigen opvattingen

SOCIAAL

ONAANGEPAST?

Zelfsturend
Autonoom

Deze leerling **verveelt zich**
⇒ wordt **onvoldoende**
uitgedaagd

**Uitdagende
creatieve
leerling**

- Is creatief / origineel
- Corrigeert de leerkracht
- Stelt regels ter discussie
- Competitief
- Slechte zelfcontrole
- Inconsistente werkwijzen

GOED

P
R
E
S
T
A
T
I
E
S

SLECHT

SOCIAAL

ONAANGEPAST?

Zelfsturend
Autonoom

Deze leerling presteert

ver onder zijn eigen kunnen

⇒ Slechte prestatiemotivatie

⇒ Gebrekkige werk- en leerstrategieën

⇒ (Mogelijk: leerproblemen)

Uitdagend
Creatief

**Leerling met
(kenmerken van) leer-/
gedragsproblemen**

GOED

P
R
E
S
T
A
T
I
E
S

Onderpresteerder in absolute zin:

- Presteert gemiddeld of minder
- Werkt inconsistent
- Verstoort, reageert af

SLECHT

SOCIAAL

ONAANGEPAST?

- Kenmerken van leer-/gedragsproblemen
- Is creatief / origineel
- Zoekt buitenschoolse uitdaging
- Maakt taken niet af
- Verwaarloost zichzelf
- Isoleert zichzelf
- Bekritiseert zichzelf en anderen
- Defensief

Zelfsturend
Autonoom

Uitdagend
Creatief

(Kenmerken van)
Leer- en/of
gedragsproblemen

Risicoleerling

Op het Voortgezet Onderwijs:

⇒ loopt een groot risico **zonder diploma**
de school te verlaten ⇒ **drop-out**

GOED

P
R
E
S
T
A
T
I
E
S

SLECHT

⇒ legt (bijna) alle
verantwoordelijkheid
buiten zichzelf

AANGEPAST

SOCIAAL

Aangepaste
succesvolle
leerling

Zelfsturend
Autonoom

- (Te) perfectionistisch
- Zoekt bevestiging van de leerkracht
- Vermijdt risico
- Accepterend en conformerend
- Stelt zich afhankelijk op

GOED

P
R
E
S
T
A
T
I
E
S

SLECHT

Deze leerling wordt **onvoldoende aangesproken**
op de eigen mogelijkheden:

⇒ **onderpresteren** in relatieve zin

⇒ leert niet te leren ⇒ **dúrf**t niet te leren

⇒ risico: **faalangst**

**TE
AANGEPAST**

SOCIAAL

ONAANGEPAST?

Aangepast
Succesvol

Zelfsturend
Autonoom

**Onderduikende
leerling**

- Presteert goed op tests
- Presteert gemiddeld in de klas
- Ontkent eigen begaafdheid
- Vermijdt uitdaging
- Wil niet meedoen aan geboden versnellings- /verrijkingsactiviteiten
- Zoekt sociale acceptatie
- Wisselt in vriendschappen

GOED

P
R
E
S
T
A
T
I
E
S

SLECHT

Deze leerling **doet alles om niet op te vallen!**

⇒ **Zeer onzeker, faalangstig**

Risico: depressief terugtrekken

⇒ "ziek" thuis ⇒ **drop-out**

